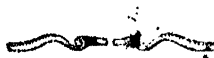

૨૨૬૫

ખ્રીસ્તી ધર્મની સત્યતા.

પહેલી આવૃત્તિ.

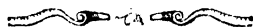
અમદાવાદ મીરાન પ્રેસ.

ઈ. સ. ૧૮૮૪.

પ્રત ૩૦૦૦.

કિંમત એક પૃષ્ઠ.

ખ્રીસ્તી ધર્મની સાત્યતા.

ખ્રીસ્તી ધર્મની સાચાઈના પ્રમાણો અગણીત છે. તે પરથી તે ધર્મ પરમેશ્વર તરફથી છે એવું સારું સિદ્ધ થાય છે. તેઓ માંની એક મોટી સાચીતી તે ઈસુ ખ્રીસ્તનું ચરિત્ર છે. તે વિશે ટુંકામાં આ નાની ચોપડીમાં લખીએ છીએ. માથીની સુવાર્ત્તા ઈ. સ. ૬૪ માં, ને માર્ક તથા લુકની સુવાર્ત્તા એ પછી કેટલાંક વર્ષ ઉપર લખાઈ; ને યોહાનની સુવાર્ત્તા પહેલા રોમકાની આખરમાં લખાઈ. એ ગ્રંથો જેવાં તે વખતે હતાં તેવાં ને તેવાંજ હાલ પણ છે, એ વાત ખ્રીસ્તી ધર્મના સહીતી મોટા વેરીએએ પણ, ઘણી તપાસ કર્યા પછી, માની લીધે છે.

હવે જરા આ વાત પર ધ્યાન આપવું જોઈએ કે, આ ચાર જાણ પોત પોતાનાં ગ્રંથોમાં ઈસુ ખ્રીસ્તનું એવી રીતે વર્ણન કરે છે કે, તેમાં માણસપણાના સર્વ લાયક ગુણો છતાં પણ તે બધાં માણસો કરતાં અતિ શુદ્ધ તથા પવિત્ર હોતા. આ સુવાર્ત્તાઓમાં ઈસુની આચાર્યસ્થાનો વિસ્તાર બહુ થોડો વર્ણવેલો છે. તે જોયો છે તેટલા પરથી પણ સ્પષ્ટ રીતે જાણાય છે કે, તેમાં જીહાઈ તથા માનવકલ્પિત મેળવણી જરા પણ નથી. કેમકે કોઈ પણ ગ્રંથ રચનાર, ગમે તેટલો હુશીયાર હોય, તે પણ કોઈ કલ્પી કહાડેલો છોકરો, જેને તેણે પોતાના મનમાં પવિત્ર તથા નિર્દોષ ધાર્યો હોય, તેના વિશે કદી એવો સફાઈ બરેલો તથા અનુક્રમ પ્રમાણે ઇતિહાસ

લખી રાકતો નથી. તેના બાળપણાની હાલતને પડતી મુશ્કેલીને આપણે તેના બાકી આયુષ્યની હકીકત પર જરા પણ વિચાર કરીએ તો આપણને સાફ રીતે માલમ પડશે કે, ઈસુ ખ્રીસ્ત એક મોટો ચમત્કાર કરનાર, બોધક, ડાહ્યો, નિયમશાસ્ત્રને અનુસરીને ચાલનાર તથા નમ્ર સ્વભાવવાળો માણસ છે. અને એમ છતાં પણ ચારે સુવાર્ત્તામાં તેના વિશે લખેલી હકીકતમાં જરા પણ મેળવણીનું નામ નથી.

૧. તેના ચરીત્ર પરથી એવું માલમ પડે છે કે તે કોઈને નુકશાન પહોંચાડે એવો હતોજ નહિ. તેણે કોઈ પણ માણસને લગાર પણ દુઃખ દીધું નહોતું. આવાત તો ખરી છે કે લોકો તેનાથી નાખુશ થતા હતા. પણ એ તો માત્ર તેમના મુંડા સ્વભાવને લીધે, એટલે, તેની ગરીબાઈ તથા તેઓનો અભિમાન, તેની મહેરબાની તથા તેઓનો સ્વાર્થ, તેની ભલાઈ તથા તેઓની મુંડાઈનો મુકાબલો કરીને તેમના મનોમાં બહુ દ્વેશ ઉત્પન્ન થતો હતો, ને રીસ ચડતી હતી. પણ તેમાં કંઈક તેઓનોજ હતો.

૨. તે નિષ્પાપી હતો. ખ્રીસ્તી લોકોનો પૂરાતન કાળથી એજ દાવો છે કે, ખ્રીસ્તમાં પાપનું નામ તથા નિશાણી જરા પણ ન હતી. તેના નિષ્પાપીપણાની સાખીતી નિચે પ્રમાણે છે.

(અ) ન્યારે ખ્રીસ્તના શત્રુઓએ તેને પીલાતને સોંપીને તેના પર તરેહ તરેહના મુનાહનાં તહેમુત લગાડી ચૂક્યાં ત્યારે પીલાતે પોતાના હાથ ધોઈને કહ્યું, “હું એ ન્યાયીના લોહી સંબંધી નિરદોષી છું.”

(આ) વળી ખ્રીસ્તે પોતે પણ એવો હક્ર ધારણ કરીને કહ્યું કે, તમારામાંનો કોણ મારા પર દોષ મૂકી શકે છે. કેમકે હું સદા જે વાતો મારા આપને ગમી છે તેજ કહું છું. તેણે પોતાના આપના આયુષ્યમાં કદી હું પાપી છું એવું કબુલ કીધું નહિ, ને પાપને સાર જેમ માણસ સાધારણ રીતે પાપથી દુઃખી થાય છે તેમ તે થયો નહિ. સદુથી મોટા અધર્મી પણ એવું સાફ કબુલ કરે છે કે, તે નિરદોષ હતો ને એને લીધે તેઓ તેને માન તથા આખરૂં આપે છે ને તેને એક જીવ પ્રકારનો મનુષ્ય ગણે છે.

(ઈ) એ ઉપરાંત એ પણ વિચાર કરવો જોઈએ કે, તે એવો વખત તથા એવી સભાના લોકોમાં રહેતો હતો કે જ્યાં ધર્મ માત્ર પદ્માપાત રીતે મનાતો હતો, ને લોકો ખુબ જીલમ તથા અન્યાયમાં તથા અનેક પ્રકારની દુષ્ટાપ્તમાં પડેલા હતા તેઓ-માં પણ તે નીચાપી દેખાયા હતા.

(ઉ) વળી જોતાં પણ ભારે પરીક્ષણમાં તેનાથી પાપ કરાવવાને ચાહ્યું તો પણ તેનું કંઈ વળ્યું નહિ.

૩. તે માત્ર નિચાપી હતો એટલું જ નહિ પણ પેતાના બધા ગુણોમાં શુદ્ધ તથા સંપૂર્ણ હતો. તે એટલી બધી પ્રીતિ દેવ પર રાખતો હતો કે, પરમેશ્વરની ઈચ્છા પૂરી કરવી એ મારૂં અન્ન છે એવું તે સમજતો હતો. એને મરવા પહેલાં પણ તેણે કહ્યું કે, “એ આપ હું તારો ઉપકાર માગું છું કે જે કામ તે કરવાને મને આપ્યું તે મેં પૂરું કીધું છે.” વળી તે માણસ પર પૂરી રીતે પ્રેમ રાખતો હતો. તે પૂરો પ્રેમી હતો. તેનું કામ એજ

હું કે સદા પોતાની ચાલચલંગત તથા ઉપદેશ વડે લોકોને લાભ પહોંચાડે, ને તેમની સેવા કરે. ભાંગેલા મનવાળાને શાંતી આવી, આંધળાઓને દષ્ટિ દેવી, ભાતભાતના રોગોને ટાળવાં, મુશ્મિ-લાંને જીવતાં કરવાં, ને લોકોનાં પાપને બદલે પોતાનો જીવ અર્પણ કરવાં, એથી વધારે ખીજો કયા મોટો પ્રેમ કહેવાય.

૪. આ દુનીયામાં એવો એક નિયમ છે કે મોટા લોક પોતાની પદવી તથા આબરૂ સાચવેછે, ને જો કોઈ તેમનું જરા પાણ અપમાન કરે તે તેમની પદવીને લીધે બદલો વાળવાનું કરે, પાણ ખ્રીસ્તનું મન એવું નહોતું. તે મોટો હતો તો ખરો, પાણ નમ્રતાવાળાઓમાં પાણ પહેલા દરજ્જાનો હતો. લોકોએ તેને હજાર પ્રકારે દુઃખ દીધું પાણ દલગીરી ભરેલો એક રાબ્દ પાણ તેના મુખમાંથી નિકળ્યો નહિ; એટલુંજ નહિ પાણ તેનું બુંદું ચાહનારાઓને જેમ તે ઉપદેશ આપતો હતો તેમજ તેઓને મારી પાણ આપતો હતો. એટલા સુધી કે જ્યારે વધસ્તંભ પર લોકો તેની મસ્કરી કરતા તથા મોણાં મારતા હતા ત્યારે તેણે સાફ કહ્યું કે, “એ આપ તેઓને માફ કર, કેમકે જે તેઓ કરેછે તે તેઓ જાણતા નથી.”

૫. તેમાં ભીન્ન ભીન્ન જાતના ગુણો જાણે એક ખીજથી ઉલટા હોય એવા હતા; જેમ કે, મોટાઈ તથા નમ્રતા, જગતનો ત્યાગ તથા લોકો સાથે સહવાસ, પોતાનો નકાર તથા ખીજના સુખ દુઃખમાં ભાગ્યાપણું, પાપ પર પુરી રીતે કંટાલો તથા પાપી પરની પુરી પ્રીતિ, આતુરતા તથા તેની સાથે વળી પૂરું કહાપણ તથા પોતાના સ્વભાવને વશ કરવો, એવા એવા ગુણો તેમાં હતા.

૬. તે આશ્ચર્યકારક ઉપદેશક હોતો. જો કે, તે કોઈ પણ પાઠશાળામાં કેળવણી પામ્યો નહોતો તો પણ તેના ઉપદેશથી તથા વાતચીતથી બધા પંડિતો અચરતી પામતા હતા.

(અ) તે આકાશી જ્ઞાનની વાતો, જે વડે લોકોને લાભ મળે, એ વગર બીજો ઉપદેશ આપતો નહોતો.

(આ) તેના ઉપદેશની ઉત્તમતા નીચેની વાત પરથી માલમ પડેછે:—રાત્રુ સાથે પ્રેમથી વર્તવું, બુઝા લોકોની ભલામી કરવી, જોડી રીતે વર્તનારાઓનું ભલું તાકવું, ને પોતાને સારું લાગે તેજ બીજાઓને વાસ્તે ધન્યવં; એવા તેનો ઉપદેશ હોતો. ટુંકામાં એના ઉપદેશનો સાર આ છે કે, “સંપૂર્ણ થાઓ.”

(ઈ) તેનો ઉપદેશ એવા હોતો કે તેમાં ફેરફાર તથા સુધારો કરવાની કંઈ જરૂર ન પડે. જે ઉપદેશ માણસ ગોઠવેછે, તેમાં હંમેશાં ફેરફાર કે સુધારો કરવો પડેછે. જેવાં કે, અંગ્રેજ લોક આજ કાલ વિદ્યા તથા શ્રદ્ધિમાં વધી ગયાછે, તો પણ તેમના કહોડેલા નિયમોનો હંમેશાં ફેરફાર થાયછે. પણ ખ્રીસ્ત, જે છેક અજ્ઞાનતારૂપી અંધારાના વામતમાં જન્મ્યો હતો ને સાધારણ લોકોની રીત પ્રમાણે કેળવણી પામ્યા નહોતો, તેના કરેલા ઉપદેશમાં કંઈ પણ વિકાર નહોતો. હા, ખ્રીસ્તનો ઉપદેશ એવા છે કે, જગતના બીજા ઉપદેશને ઝાંખે કરે, ને સર્વ જમાનાના લોકોને વાસ્તે ઉપયોગી થઈ પડે એવાછે.

૭. તેણે પોતા વિશે જે હોકા ધારણ કર્યા તે એવા છે કે આજ સુધી કોઈએ પણ ધારણ કર્યા નથી. તે પોતાને

“માણસનો પુત્ર” કહેછે તો ખરો, ને આપણે માણસ જાતના સર્વ ગુણ તેનામાં છે; તો પણ હું પરમેશ્વરનો પુત્ર છું એવો હક ધારણ કરેછે, ને કહેછે કે, આકાશ તથા પ્રથ્વીનો સંધર્ષ એ-ધિકાર મારેછે. હું તથા પરમેશ્વર એક છું એ. પરમેશ્વર મારે પિતા છે. હું આકાશથી છું. હું દેવ પાસેથી આવેલો છું. મારે નામે બ્રહ્મા છે. હું તથા મારે બાપ બ્રહ્માશું, ને વિશ્વાસ કરનારના અંતઃકરણમાં રહીશું. હું વિશ્વામવારનો ધણી છું. પાપ માફ કરી શકું છું. હું ન્યાય કાળે નિર્ણય કરીશ. હું જગતનું અજવાલું છું. મારી પાસે આવો. હું આકાશનું રાજ્ય આ જગતમાં સ્થાપીશ. હું લોકોને પાપથી તારીશ. હું લોકોના અંતઃકરણમાં રાજ્ય કરીશ.” જો આપણે કંઈ વધારે ન કહીએ, તો પણ એટલું કહેવું જોઈએ નથી કે, કોઈ પણ સાધારણ માણસ જ્યાં સુધી તેનું મગજ ઠેકાણે હોય ત્યાં સુધી એવા એવા હક ધારણ કરી શકે નહિ.

૮. જેવાં કામ તેણે કર્યાં એવાં કામ કોઈ બીજા માણસથી થાય નહિ. તેણે મુખ્યલાં એવાં પોતાના સામર્થ્યથી જીવતાં કર્યાં, પક્ષાધારી એવાં સાજાં કર્યાં તથા કોડીઆ એવાં માત્ર બોલવાથી શુદ્ધ કર્યાં. એક બાયડી તેના લૂગડાની કોરને માત્ર અડકવાથી બહુ સખત રોગથી એકદમ સારી થઈ. પવન તથા પાણી પણ તેની આગળે આધીન હતાં ને તેની ધમકીથી એકદમ રાંત થઈ ગયાં. દુષ્ટ આત્માઓ તેના નામ તથા પરાક્રમ વડે માણસમાંથી નિકળી ગયા. અર્ધાતૂ તે પોતાના કામો વડે

આખી સૃષ્ટિનો ધણી માલમ પડે છે. પરાક્રમ માત્ર જાહેર કરવા સારૂ તોણે કોઈ પણ કામ કર્યું નહિ. એ ઉધાકું છે કે, માણસ ખીજા આગળ પોતાને પ્રસિદ્ધ કરવા સારૂ કંઈને કંઈ કરતો રહેછે. પણ ખ્રીસ્ત એવો નહોતો. તે સર્વદા કોઈને આત્મીક અથવા દૈહિક લાભ પમાડવા માટે ચમત્કાર કરતો હતો. આ પણ એક નવાઈ જેવી વાત છે.

હવે આ મજકુર સઘળી ખીના ઉપર ધ્યાન આપવાથી એક એવો સવાલ નિકળે છે કે, શું, આ ઉપરની સઘળી વાત ખરી છે કે બનાવટની છે? જો તમે એમ ધારો, કે આ વાત માત્ર બનાવટની તથા કલ્પેલી હશે તો પણ ગાલીલના અમાની માછીઆ એવી કલ્પેલી તથા બનાવટની, જેઆજ સુધી કોઈને પણ સુઝી નથી, એવી વાતો તેઆ ગોઠવે એ કેમ કરીને મનાય? તેઓને કોરે મોકો. આવી કલ્પેલી તથા બનાવટની વાતો લખવાને કોઈ માગ્રમાં માગ્ર પંડીતમાં પણ શકિત નથી. વળી આપણે યાદ રાખવું જોઈએ કે, આ વાત લખનાર માત્ર એક માણસ છે કેવળ એમ નહિ, પણ જુદી જુદી પદવી તથા દરજ્જાના, એક ખીજાથી વેગળા રહીને, ખીજા કોઈનો મદદ વિના, લખનારા એવા ચાર પૂરૂષ હતા. તો હવે કેમ ખની શકે કે, ચાર માણસોના મનમાં એવી સરખીજ કલ્પેલી વાતો ઉત્પન્ન થાય, ને તે વળી એકજ માણસ સંબંધી હોય. એ પણ ધ્યાનમાં લેવા જોગ વાત છે કે, જે વખતમાં આ ચાર ધર્મિહાસ પ્રગટ કરવામાં આવ્યા તે વખતમાં ખ્રીસ્તી ધર્મના સેકડો તથા હજારો વેરી હતા, ને તેઓ એવા હતા કે,

જેમ બને તેમ આ ધર્મનું મૂળ ઉખેડવા તક્યાર હતા. તો
 એમ કેમ થયું કે આ ધારેલા તથા કડેલા ઇતિહાસોને વિરુદ્ધ
 તેઓ એક રાખે પણ બોધ્યા નહિ, તથા તેમને વિરુદ્ધ કંઈ
 લખ્યું નહિ. પણ ઉલટું તેમના છાના રહેવાથી સિદ્ધ થાય છે
 કે, તેઓએ આ બધી વાતો માની લીધી હતી. એ ઉપરાંત
 તે વખતના અધિકારી સંબંધી તથા તેમને વિરુદ્ધ ઘણીખરી
 વાતો આ ગ્રંથોમાં લખેલી છે. જો આ વાતો ખરી ન હોય તો
 શા વાસ્તે તે કાલના અધિકારીઓએ આ જુદા સંબંધી તપાસ
 કરીને આવા જુદા તોફાની ઇતિહાસ કર્તાઓને રાક્ષા આપી
 નહિ? એ પણ યાદ રાખવું જોઈએ કે, જો ખ્રીસ્તના જીવન
 ચરિત્રની વાતો એક કડેલી કહાણી હોય તો એ કહાણી પણ
 અભાવ્ય જોઈ છે, ને તે ચમત્કારથી કાંઈ આછી નથી. કેમકે
 કોઈપણ કહાણીથી જગત ઉલટપાલટ થયું નથી. પણ આ એવી
 કહાણી છે કે જેથી જગતમાં કેટલું બધું ઉલટપાલટ થયું છે. માટે
 આ પરથી એવું સિદ્ધ થાય છે કે જે કાંઈ આ પુસ્તકોમાં લખેલી
 ખીના છે તે ખરી તથા સત્ય છે.

જે ધર્મની સત્યતા એવા ભારે તથા સંપૂર્ણ પ્રમાણોથી
 સાબીત થઈ હોય, તો, હે પ્રિય વાંચનાર! તું પણ તે પર પૂરી
 રીતે લક્ષ આપે, ને તેને સાચી માનીને અંગીકાર કરે, એ શું
 ઘણી અગત્યની વાત નથી? આ કરતાં વધારે સત્ય શોધવાને
 ખીજા કયાં પ્રમાણો હોય? તમે પોતેજ જાણસાક્ષ કરો ને કહો.
 “સઘજાને પારખો, જે સાચું તે રાખો”. ૧. થેસા. ૫; ૨૨.

જહોતરું.

આ ચોપડી વાંચનારને પ્રભુના માર્ગે વિશે
વધારે જ્ઞાન લેવું હોય, તો તેણે ટોર્ડ ઉપદેશી પાદરી
સાહેબને શ્રાદ્ધી કહાડીને પોતાનો મનોરથ સાધન કર-
વા નોંધવો.

રાજકોટ, ધોળા, બોરસદ, સુરત, અમદાવાદ,
મુંબઈ, ઇત્યાદીમાં હરકોઈ ઉપદેશી મળશે.

